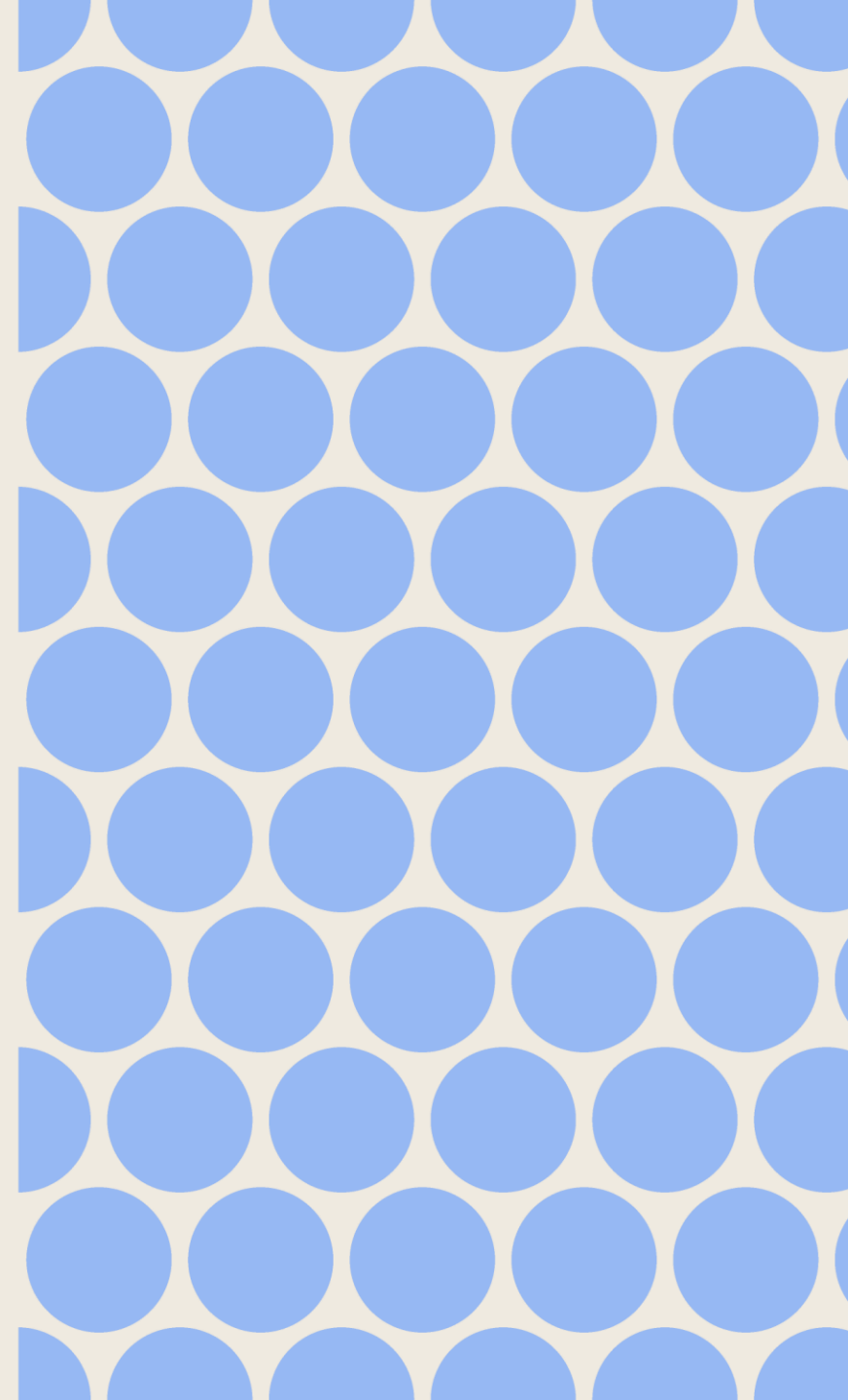

Sosiaali- ja
terveysministeriö

Ilmiölähtöinen hyvinvointitalous arjessa - kohti vaikuttavia päätöksiä 2030

Elina Vesterinen, YTM,
sosiaali- ja terveydenhuollon ohjausosasto, STM
19.12.2023

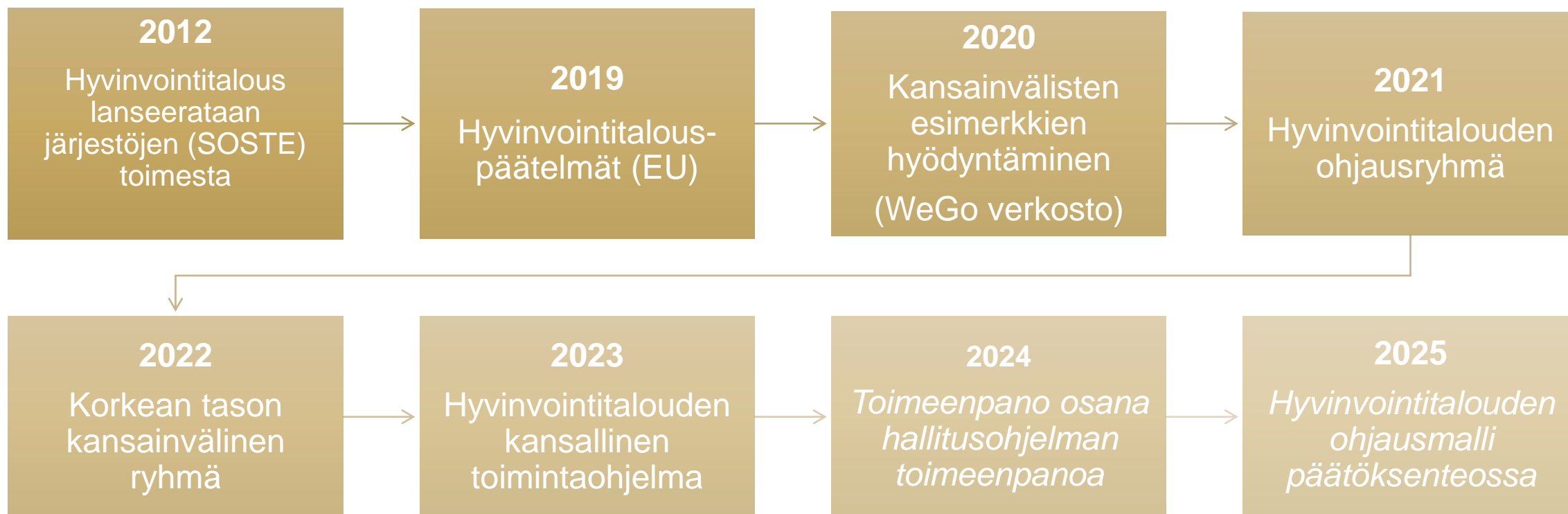

Hyvinvointitalous uudistaa päätöksentekoa

- Hyvinvointitalous on päätöksenteon lähestymistapa, jolla saavutetaan sosiaalisen, taloudellisen ja ekologisen kestävyiden nykyistä parempi tasapaino.
- Hyvinvointitalous luo mahdollisuuksia lisätä hyvinvointia ja tukea kestäväää taloutta samanaikaisesti ottaen huomioon ympäristön kestävyiden rajat.
- Hyvinvointitalouden kehittäminen on tärkeää, jotta sosiaalisen kestävyiden ulottuvuus saadaan tasapainoisesti mukaan osaksi kestävyystarkastelua.

Suomen matka kohti hyvinvointitaloutta

Kansallisen palvelureformin visio ja hallitusohjelman alaiset toimenpiteet on ryhmitelty viiden tavoitteen alle

Vaikuttavat sosiaali- ja terveyspalvelut

Väestö ja yhteisöt voivat hyvin ja ovat toimintakykyisiä

Asiakkaan henkilökohtaisiin tarpeisiin vastataan yhdenvertaisesti, tämä edellyttää että palvelujen saatavuus, jatkuvuus ja yhteensovittaminen vahvistuu

Eri toimijoiden selkeästi määritellyt roolit ja vastuut mahdollistavat toimivan palvelujärjestelmän

Vaikuttavuusperustaisuus ja kustannusvaikuttavuus vahvistuvat läpi koko sosiaali- ja terveyspalvelujärjestelmän

Joustavuus ja kriisinkestävyys turvaavat väestön terveyttä, hyvinvointia ja riittävää toimeentuloa

Kansallisen palvelureformin tavoitteet

Ennaltaehkäisyn vahvistuminen

Integraation, saatavuuden ja jatkuvuuden vahvistuminen

Palvelujärjestelmän selkeytyminen

Vaikuttavuuden ja kustannusvaikuttavuuden lisääntyminen

Varautumisen ja häiriötilanteiden hoidon vahvistuminen

Havaintoja hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen nykytilasta

- Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen yhteistyö vaatii erityisesti alkuvaiheessa resurssia, aikaa ja paljon vuorovaikutusta
  - Hyvinvointialueiden rakenteiden muodostaminen on saanut runsaasti huomiota ja vienyt aikaa uudistuksessa
  - Yhteistyöltä puuttuu vielä monella alueella kokonaiskuva ja se ei ole strategisella tasolla
  - Kuntien ja hyvinvointialueiden roolit ovat vielä osalla alueista jäsentymättömät
  - Samalla on olemassa paljon toimivia käytäntöjä, jotka varmistavat jatkuvuutta
- Luottamushenkilöiden kaksoisrooleista on monenlaisia kokemuksia ja näkemyksiä
- Runsaskuntaisille hyvinvointialueille rakennetut yhteistyömallit (esim. kuntaryhmät) auttavat organisoimaan yhteistyötä
- Kuntayhteistyön tilanne vaikuttaa myös yhteistyön rakentumiseen kuntien ja hyvinvointialueiden välillä
- Maakuntien liittojen rooli on alueilla moninainen

Päätöksenteon haasteet

- Väestön hyvinvointi ja kestävä talouskehitys eivät ole toisistaan erillisiä, vaan kietoutuvat monin tavoin yhteen.
- Talouden tasapainottaminen edellyttää myös vaikeita päätöksiä
  - Miten saadaan valittua huonoista vaihtoehtoista vähiten huono?
  - Minkälaisiin vaikutusarviointeihin päätökset perustuvat?
  - Aikapaineisessa päätöksenteossa kattaviin vaikutusarviointeihin tai riippuvuuksien tunnistamiseen ei aina pystytä, ja osaoptimoinnin riskit kasvavat.
- Säästötoimet eivät yksin riitä talouden tasapainottamiseen.
- Väestön hyvinvointia, terveyttä ja toimintakykyä edistävien toimien, tai niiden tekemättä jättämisen, vaikutusten huomioon ottaminen päätöksenteossa on edellytys kestäväälle talouden suunnittelulle.
  - Tarvitaan tietopohjan lisäksi ajattelutavan uudistamista. Tämä näkyy jo joidenkin hyvinvointialueiden muutosohjelmissa.

Sosiaali- ja
terveysministeriö

Motto *”Hyvinvointi pitää nähdä
investointina”* Mika Pyykkö

*”Pitäisi miettiä mitä halutaan
saavuttaa, eikä vain estää
tapahtumasta”* Mika Pyykkö

Kiitos!

Yhteys: 02951 63055
Elina.vesterinen@gov.fi

Sosiaali- ja
terveysministeriö